

DRUŠTVO | 31/10/2025. | PIŠE Nataša Škaričić

Profit važniji od zaštite pacijenata: Slučaj Holistera

Riječ je o privatnoj ustanovi koja najtežim onkološkim bolesnicima naplaćuje tisuće eura za neodobrena cjepiva litvanske tvrtke, ispiranje debelog crijeva kavom i toplom vodom, biorezonancu i obogaćivanje krvi ozonom i još se kiti kao “nastavna baza državnog fakulteta”. Iako Ministarstvo, HLK i HALMED tvrde da je ovo nezakonito, nema nadzora ni disciplinskog postupaka

Vlasnica i ravnateljica Holistera dr. Maša Hrelec Patrlj
FOTO Davor Puklavec/PIXSELL

Ako je hrvatsko medicinsko tržište “preveliko da propadne”, onda u priči o zagrebačkoj Poliklinici Holistera imamo studiju slučaja koja objašnjava kako je do toga došlo: riječ je o privatnoj ustanovi koja najtežim onkološkim bolesnicima naplaćuje tisuće eura za neodobrena cjepiva litvanske tvrtke, ispiranje debelog crijeva kavom i toplom vodom, biorezonancu i obogaćivanje krvi ozonom, a za sve to nosi ploču s natpisom “nastavna baza državnog fakulteta”.

Sve skupa djeluje toliko dramatično da, za razliku od uobičajene prakse, državne institucije ne poriču nezakonitosti. Ministarstvo zdravstva (MiZ), HALMED i Hrvatska liječnička komora (HLK) za Novosti su potvrdili da imunoterapije i ozonske terapije koje Holistera naplaćuje pacijentima nisu odobrene ni registrirane, a nisu ni dio kliničkih ispitivanja. Stoga se ne mogu legalno nuditi kao medicinski postupci, a posebno se ne smiju naplaćivati.

Iako je, među ostalim registrirana za onkologiju i nudi najviše usluga za oboljele od malignih bolesti, poliklinika, koja ima preko milijun eura godišnjeg prihoda, nema nijednog onkologa. Vlasnica i ravnateljica je dr. MAŠA HRELEC PATRLJ, dječja kirurginja, a pored nje u liječničkom timu radi još jedna pedijatričarka, jedan anesteziolog, jedan radiolog, jedna liječnica opće prakse i još nekoliko sestara i tehničara.

Suprug Hreljec-Patrlj je dr. LEONARDO PATRLJ, jedan je od najcjenjenijih hrvatskih kirurga, sada zaposlenik privatne onkološke bolnice Radiochirurgije, no on nema nikakve veze s radom poliklinike, barem ne formalno.

Kako ćemo vidjeti u nastavku, unatoč vrlo jasnim očitovanjima nadležnih da je gotovo sve što se u Holisteri događa u sferi nadriliječništva, nijedna od ovlaštenih institucija vjerojatno namjeru provesti nadzor ili stegovni postupak protiv odgovornih osoba poliklinike.

Naime, komunikacija je naglo prestala nakon naših pitanja što će poduzeti.

Na službenim stranicama ustanove, pod rubrikom Integrativna onkologija, nudi se spektar terapijskih paketa koji se predstavljaju kao podrška liječenju malignih bolesti. Najskuplji segment čini takozvana imunoterapija stanicama, u kojoj se pacijentima ubrizgavaju pripravci tvrtke JSC Froceth iz Litve – kompanije čije proizvode nije registrirala ni odobrila Europska agencije za lijekove (EMA) ni HALMED. Riječ je o navodnoj primjeni “dendritičkih stanica” i “NK stanica”, uz opis da terapija

“pojačava imunološki odgovor organizma na tumorske stanice”. Cijene tih postupaka nisu javno objavljene, ali iz svjedočanstava pacijenata i dostupnih materijala proizlazi da se radi o iznosima od nekoliko tisuća eura po ciklusu, koji se naplaćuju u gotovini.

U razgovoru za Novosti, ravnateljica poliklinike kazala je da su cjepiva dobili po iznimno povoljnoj cijeni od dvije tisuće eura za jednu aplikaciju, jer u ostalim EU zemljama koštaju oko sedam tisuća eura. Na pitanje koliko takvih cjepiva aplicira jednom onkološkom pacijentu, dr. Hrelec Patrlj – koja je, ponavljamo, dječja kirurginja – odgovara da je “svaki pacijent slučaj za sebe” i da ga ona tako i tretira, za razliku od konvencionalne medicine koja “sve liječi po istom protokolu”.

No, priznaje da oboljeli od raka redovito primaju više imunoloških cjepiva.

Uz imunoterapiju, Holistera u istom odjeljku nudi ozonoterapiju kao metodu “detoksikacije, oksigenacije i poboljšanja mikrocirkulacije”. Tretmani se nude u više oblika: velika autohemotransfuzija ozona (izvlačenje i ozoniziranje pacijentove krvi prije ponovnog vraćanja u organizam), mala autohemotransfuzija, rektalna insuflacija ozona, infuzije i inhalacije. Cjenik navodi da paket od deset tretmana velike autohemotransfuzije iznosi 1200 eura, dok se pojedinačni tretman male autohemotransfuzije naplaćuje 50 eura. Pacijentima se preporučuje “serija tretmana za postizanje punog učinka”, a ozonoterapija se oglašava kao korisna kod “malignih i kroničnih bolesti, iscrpljenosti, opće slabosti i nakon kemoterapije”.

Cjelokupna komunikacija Holistere, od jezika na web-stranici do konzultacija s pacijentima, osmišljena je tako da stvara privid znanstvene legitimnosti: u opisima se navode “personalizirani protokoli”, “imunološka revitalizacija” i “podizanje stanične otpornosti”, uz isticanje međunarodnih kongresa i stručnih referenci ravnateljice kao članice Europskog društva za integrativnu medicinu. Ni na jednom mjestu ne navodi se da terapije nemaju regulatorno odobrenje, da nisu prošle faze kliničkih ispitivanja, niti da se njihova učinkovitost u liječenju raka ne temelji na znanstvenim dokazima.

Na pitanja o postupcima koji se provode i naplaćuju u Poliklinici Holistera, nadležna su tijela za Novosti bez ograda nabrojala sve što je problematično. Napominjemo da smo se u pitanjima na terapiju cjepivima, jer se radi o biološkom materijalu koji se šalje na obradu u inozemstvo, i na

ozonoterapiju, jer naziv postupka svakako zvuči stručnije od ispiranja crijeva kavom.

Za početak, HALMED u svom odgovoru potvrđuje da ni hrvatska ni europska regulatorna tijela nisu odobrile lijekove i proizvode koji se koriste u Holisteri.

“Možemo Vam potvrditi da ni HALMED ni EMA/EK nisu dali odobrenje za stavljanje u promet lijekova navedenih na izvoru koji ste dostavili”, navodi se u dopisu, uz objašnjenje da se “radi o lijekovima za naprednu terapiju (Advanced Therapy Medicinal Products – ATMPs)”.

Takvi se lijekovi, piše HALMED, mogu koristiti isključivo ako ih odobri Europska komisija na temelju ocjene Europske agencije za lijekove, ili iznimno u okviru kliničkog ispitivanja za koje odobrenje daje Ministarstvo zdravstva.

Ni na jednom mjestu ne navodi se da terapije nemaju regulatorno odobrenje, da nisu prošle faze kliničkih ispitivanja, niti da se njihova učinkovitost u liječenju raka ne temelji na znanstvenim dokazima.

U vezi s ozonoterapijom, HALMED navodi da u RH nije odobren lijek s djelatnom tvari ozon. Dodaju da, u slučaju da se radi o medicinskom proizvodu, HALMED ne daje odobrenje za tu kategoriju proizvoda, jer prema europskom zakonodavstvu “svi medicinski proizvodi koji su sukladni EU regulativi mogu se slobodno kretati cijelom Europskom unijom”.

HALMED potvrđuje da u Hrvatskoj postoji tek “jedan evidentirani uređaj za stvaranje i isporuku ozona jednog proizvođača”, ali ne i odobreni terapijski postupak ili lijek.

Na pitanje može li pravna ili fizička osoba naplaćivati primjenu eksperimentalnog lijeka ili postupka koji nema odobrenje HALMED-a, agencija odgovara da to “nije u nadležnosti HALMED-a” te da je “odobranje i nadzor nad provođenjem kliničkih ispitivanja u nadležnosti Ministarstva zdravstva”.

Iz Ministarstva zdravstva su naveli da “Poliklinika Holistera posjeduje odobrenja Ministarstva zdravstva za obavljanje više specijalističkih

djelatnosti, uključujući dječju i opću kirurgiju, anesteziologiju, radiologiju, obiteljsku medicinu, fizikalnu terapiju, psihijatriju, onkologiju te ginekologiju”, ali i da se “eksperimentalni tretmani i lijekovi mogu primjenjivati isključivo uz prethodno odobrenje Ministarstva zdravstva, nadležnog etičkog povjerenstva te Hrvatske agencije za lijekove i medicinske proizvode (HALMED)”.

Takve terapije, navodi Ministarstvo, “provode se isključivo u okviru kliničkih ispitivanja, uz informirani pristanak pacijenta”, dok je “komercijalna ponuda eksperimentalnih tretmana bez odgovarajućih odobrenja nedopuštena”.

U istom odgovoru Ministarstvo naglašava da “ne vodi registar niti izdaje licence za primjenu ozonoterapije, budući da se radi o metodi koja nije prepoznata kao standardni medicinski postupak”, te da “za stručnu opravdanost i sigurnost primjene odgovoran je liječnik, dok nadzor nad radom provodi Hrvatska liječnička komora”.

Na kraju, Ministarstvo izričito navodi da „nema saznanja o primjeni imunoterapije i ozonoterapije u Poliklinici Holistera“, što znači da nisu odobrili provođenje kliničke studije.

Iz Hrvatske liječničke komore (HLK) potvrđuju da su ozonoterapija i imunoterapija proizvodima koji nisu registrirani kod Europske agencije za lijekove “alternativni postupci”, a ne dio standardne medicinske prakse.

“Zakon o zdravstvenoj zaštiti u članku 28. jasno propisuje da se zdravstvena djelatnost obavlja po stručno-medicinskoj doktrini. Navedeni postupci, ozonoterapija i imunoterapija proizvodima koji nisu registrirani kod Europske agencije za lijekove (EMA), nisu standardni medicinski postupci već se radi o alternativnim postupcima”, navodi Komora.

HLK ovim povodom ističe da se liječnici “moraju ponašati sukladno odredbama Kodeksa medicinske etike i deontologije HLK-a” te citiraju relevantnu odredbu:

“Liječnik će predlagati i provoditi samo one dijagnostičke postupke koji su nužni za pouzdanu dijagnozu te samo ono liječenje koje je u skladu s provjerenim spoznajama suvremene medicinske znanosti.”

Nadzor nad provođenjem nemedicinskih postupaka, navodi HLK, u nadležnosti je zdravstvene inspekcije Ministarstva zdravstva.

Na temelju svih ovih odgovora, nema dvojbi da Poliklinika Holistera funkcionira izvan zakonskih okvira koji reguliraju primjenu lijekova i medicinskih postupaka i da teško bolesnim ljudima naplaćuju enormne

iznose za neprovjerene i neodobrene terapije. No, umjesto da nadležne službe najave nadzor ili zabranu ovakvog rada, one se povlače u proceduralne razlike i podjele nadležnosti koje ostavljaju privatnim subjektima slobodu da samostalno određuju što jest, a što nije medicina.

No, tu nije kraj.

Holistera se, naime, reklamira kao nastavna baza Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Sveučilišta u Osijeku. Na ulazu u Polikliniku nalazi se ploča s natpisom “Nastavna baza FDMZ-a”, što ovaj slučaj državne podrške privatnoj medicinskoj praksi čini posebno uznemirujućim.

U razgovoru s ravnateljicom nije bilo moguće razjasniti na osnovu čega je poliklinika dobila taj status, pa čak ni ima li ga zaista. Iako je prvo tvrdila da “nema formalni ugovor s fakultetom”, ali da je “suradnju dogovorila s dekanom prof. dr. sc. ALEKSANDROM VČEVOM”, kod autorizacije je naglasila da ugovor postoji.

Holistera je i nastavna baza Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Sveučilišta u Osijeku

Na dodatno pitanje je li Fakultet provodio ikakav postupak vrednovanja ili odobrenja nastavne baze, Hrelec Patrlj kaže da “nije bilo potrebe, jer se sve rađeno po strogim znanstvenim kriterijima”. Naknadno je dodala da je “sve prošlo potrebnu formu”, no na molbu da pošalje ugovor s fakultetom još nije odgovorila.

Nastavak nadrealnog razgovora o pravnom statusu terapija koje nudi, gotovo je nemoguće prepričati. U bitnome – Hrelec Patrlj tvrdi da je HALMED sigurno pogriješio, jer se takvi postupci provode svugdje u EU, pa je nemoguće da “bi nešto bilo zakonito u EU, a nezakonito u Hrvatskoj“. Na konstataciju da je HALMED potvrdio da EMA nije odobrila cjepiva koja se primjenjuju u poliklinici, odgovara da je zbrka nastala zbog pogrešne terminologije, jer se ovdje ne radi o lijekovima, nego o “terapijama”, čime, po njezinu tumačenju, propisi o lijekovima i kliničkim ispitivanjima na ljudima nisu primjenjivi.

Status cjepiva litvanske tvrtke će provjeriti, a odobrenje MiZ-a da ih koristi u sklopu kliničkih istraživanja nema “jer ga nije ni tražila“.

Svi ATMP-ovi (Advanced Therapy Medicinal Products) ili napredni terapijski lijekovi, moraju biti centralno odobreni putem EMA-e kako bi se stavili na tržište diljem EU-a. JSC Froceth radi u skladu s dozvolama koje je izdala Nacionalna državna služba za kontrolu lijekova (SMGS) u Litvi, a koje im omogućuju proizvodnju ATMP-ova za određene pacijente striktno prema liječničkom receptu i za upotrebu u kliničkim ispitivanjima. Tvrtka je također pokrenula klinička ispitivanja, neka u suradnji s Nacionalnim institutom za rak, što bi na kraju moglo dovesti do podnošenja zahtjeva za šire odobrenje za stavljanje u promet od EMA-e za određene proizvode. Nema naznaka da je JSC Froceth od EMA-e već dobio puno odobrenje za stavljanje u promet bilo kojeg od svojih proizvoda, iako je opće područje naprednih terapija glavno područje fokusa agencija.

Na odgovor dekana Včeva je li Holistera zaista nastavna baza Sveučilišta u Osijeku još uvijek čekamo, ali se na stranicama Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo vidi da ustanova ima Zavod i Laboratorij za integrativnu medicinu. U hrvatskom zakonodavstvu pojam integrativna medicina nije jasno i jedinstveno definiran kao posebna, regulirana kategorija medicinske djelatnosti. Zakon o zdravstvenoj zaštiti i prateći podzakonski akti ne uspostavljaju poseban regulatorni režim pod tim nazivom, što otvara pitanje pod kojim je uvjetima odobren ovakav nastavni program.

Dr. Včev je gastroenterolog i predstojnik tog Zavoda.

Od 2014. godine redoviti je član Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, a uz njegov raniji liječnički rad u KBC-u Osijek vežu se mnoge afere. Mediji su 2006. godine izvještavali da je više puta prijavljivao upravi bolnice, USKOK-u i DORH-u. U anonimnim ga se prijavama navodno

teretilo da izvan indikacija propisuje skupi lijek Pegasys, no tijela progona nisu našla uvjerljive dokaze.

Vlasnik je Medicinskog centra Mursa u Osijeku, ali i Hrvatskog društva za integrativnu medicinu, čiji potpredsjednik daje poseban završni pečat cijeloj ovoj priči – riječ je o SILVIJU BAŠIĆU, koji je od rujna 2020. do srpnja 2024. godine bio državni tajnik u Ministarstvu zdravstva.

Dakle cijeli krug osoba na visokim pozicijama u zdravstvu i akademskim krugovima daje podršku medicinskom poduzetništvu koje se bazira na neprovjerenim metodama liječenja.

Dok smo završavali ovaj tekst, od vlasnice Holistera primili smo mail u kojemu stoji da je “upravo saznala detalje oko EMA-e, zbog kojih je jasno zašto smo od HALMED-a dobili netočnu informaciju“.

Dodajući da je problem u kompleksnoj terminologiji, dr. Hrelec Patrlj piše da je zamolila detaljno pojašnjenje i najavljuje da će ga proslijediti čim ga dobije. Naknadno je javila da je terapiju odobrila EMA i da se ona provodi u brojnim klinikama u EU-u. Objašnjava – citiramo – da “Europa ima puno detaljnije razrađene kategorije terapija koje se odobravaju i ova spada u područje koje je centralno regulirano u svim EU zemljama – pojedine države su se izjasnile oko toga, a one koje nisu – nisu u koliziji sa EU regulacijom, nego se jednostavno nisu izjasnile“.

Po načinu funkcioniranja i uključenosti zvučnih liječničkih imena, sveučilišta, izvršne vlasti i tijela nadzora, slučaj Holistera je paradigmatski, a institucije su konačno rekly istinu: postupci su nezakoniti, lijekovi neodobreni, terapije izvan standarda, hiljade eura se uzimaju teško bolesnim ljudima, ali mi nećemo ništa poduzeti. Ukratko, medicinsko tržište u Hrvatskoj nije tek financijski preveliko da bi se trend komercijalizacije zdravstva preokrenuo, nego još raste pod patronatom države, što ukazuje na ogromnu političku moć.

U idućem nastavku pišemo o medicinskom poduzetništvu prikrivenom u radu takozvanih *shell* udruga.

Ovaj tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

POVEZANI ČLANCI

Klinike, udruge, kongresi: Skrivene poluge medicinske moći u Hrvatskoj

KOLUMNNE

VIKTOR IVANČIĆ

Akcija na reakciju

BORIS DEŽULOVIĆ

Učimo hrvatski: Gang-bang

SINAN GUDŽEVIĆ

Vincenzo Mura

BORIS RAŠETA

Brdo dobrih ljudi

[POGLEDAJ SVE](#)

NOVOSTI НОВОСТИ

PORTAL NOVOSTI

Ljudevita Gaja 7, Zagreb, Hrvatska

Telefon 01 48 11 198

Telefaks 01 48 11 281

E-mail info@portalnovosti.com

KONTAKTI

PRODAJNA MJESTA

PRETPLATA

TISKANA IZDANJA

IMPRESSUM

PRIJATELJI

KOLAČIĆI

